

Q. D.

MELCHIS

AB INJ

PETRI J

DEFEN

SUB

AUSP

SERENISSIMI PRINC

DN. FRIDERI

PRINC. REGII ET ELECTO

RECTORIS MAGN

ET

PRAES

JO. CHRISTOPH. WIC

LL. OO. PR

IPSIS NONIS FEBRUAR

IN AUDITOR

HORIS CO

ERUDITORUM CI

M. JO. HERMANN

RENDES

VITEMBERGAE, PR

D. B. V.

ISEDECUM

NJURIA

I JURIAEI

FENSUM,

SUB

AUSPICIO

PRINCIPIS AC DOMINI,

ERICI AVGVSTI

LECTOR. SAXON. HERED. ETC.

MAGNIFICENTISSIMI,

ET

RAESIDIO

WICHMANNSHAUSEN,

O. PROF. PUBL.

FEBRUARIIS A. MDCCX.

OTORIO MAJORI

RIS CONSUETIS

RUM CENSURÆ SISTET

ANNUS VON 1710/11

NDENBURGENSIS.

AE, PRELO GERDESIANO.

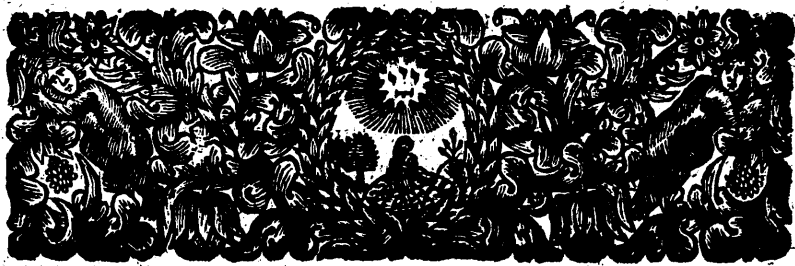
SS.

100 01113
RECEIVED
MAY 11 1964

U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE
OFFICE OF THE SECRETARY
WASHINGTON, D. C. 20250

STATE OF MICHIGAN
DEPARTMENT OF AGRICULTURE
LANSING, MICHIGAN

580
4W53
0

S. I.

Rduum opus aggredior, de tali acturus argumento, quod eruditissimis quoque tantum facescit negotii, ut nihil supra possit. Perquiremus non Judæorum tantum, sed & Christianorum monumenta a primis inde initiis, & videbimus, quam sollicitos in eo explanando se utrique præstiterint: qua de causa *Hieronymo Epist.*

CXXVI. ad Evagrium *famosissima questionis* nomine venit; addo ego, nec id immerito, *obscurissima*, de qua non infulse quis *tritum* illud Judæorum usurpet: *Reponatur donec venerit Elias.*

S. II. Præstaret quidem a sollicita nimis personæ hujus & indagatone & definitione abstinere, inque ea, quam Spiritus S. dedit, narratione acquiescere, quum is, rem accuratius, definitiusque cognosci, consulto noluerit. Nescire enim, quæ magister optimus sciri noluit, docta ignorantia est. Quin imo, quod gravissime judicat *Seb. Schmidius Comm. ad Hebr. VII. l. p. 689. nocet potius, siquidem certi quid definiatur. Paulus namque hoc ipsum in usum suum convertit, quod incognita alias sit persona, nec noti parentes ejus.* Verum homines, ut sunt a natura intempestive curiosi, non omiserunt & hic sua

exercere ingenia, dumque alter altero videri voluit ingenio-
sior, opinionum sententiarumque enata sunt divortia.

§. III. Possunt hæc ad duas redigi classes, quandoqui-
dem alii Melchisedecum creaturis annumerant, alii vero earum
numero eximunt. Ut a postremis ordiamur, fuere in veteri
Ecclesia, qui μεγάλην τιμὰ δύναιμι eum fuisse existimarent. Hi
nominati sunt *Melchisedeciani*, eo quod Melchisedeco, aris
exstructis, vota facerent, eumque, tanquam virtutem altissimi,
religiose colerent. Proscripsit hunc errorem *Epiphanius*, *He-
res. LV.* nec non *Augustinus Her. XXXIV. ad Quodvultdeum.*
Abeunt ab his, qui eundem pro ipso *Filio DEI* habent. Inter
Judæos *R. Moses Hadarsan* Messiam eum esse asseruit, quod te-
stantur hæc ejus verba ab *Heinsio* in *Exercit. S. pag. 546. cit.*
ומי הוא זה מלך צרוק הנושע מלך המשיח *Et quis hic?*
Hic est Rex justus & Salvator, Rex Messias. Maxime tamen
inter Christianos pro ea sententia dimicatum est. *Epiphanius*
quorundam meminit *Her. LV.* qui docuerunt, Melchisede-
cum Φύσει τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἰδέᾳ ἀνθρώπου τότε τῷ Ἀβραάμ
πεφηνέναι: nec ex *Patribus* alienus ab eadem fuit *Ambrosius*
L. I. de Abrab. c. III. Recentiori ætate eidem adstipulati sunt
Molinaus in *Vate*, nec non *P. Cunaus L. III. de Rep. Jud. c. II.*
qui tamen duumviri in eo disident, utrum illud, quo *DEI*
filius tum usus censeatur, corpus veri hominis fuerit, obseffa
tantisper ejus phantasia? an umbra corporis ac simulacrum,
ad illum vultum habitumque, quem redditurus olim in Ju-
dæorum terris erat, effictum. Neuter obtinuit aliorum assen-
sum, nisi quod *Cunæi* assertum *J. Gailhardus*, integro libro
Lugd. Bat. 1686. in 8. ed. cui tit. Melchisedecus Christus unus
Rex Justitia, Rex Pacis, eam propugnare, & ab aliorum vindic-
care objectionibus magno conatus sit studio. Equidem *Henr.*
Hullsius de Melchised. c. I. p. 3. existimat, non deesse illis argumen-
ta, quæ ambiguum diu & ancipitem animum tenere queant; &
recitatis eorum argumentis, *ingenue, inquit, fateor hæc talia*

ac tanta esse, ut in merum Regem, tunc temporis viventem, Canaanum non quadrent: scilicet ut viam præmuniat suæ sententiæ. Sed longe alia fuit mens Nortoni Knatchbull, qui in *Animadv. ad Hebr. VII, 1. p. m. 136.* de eodem cum Beza pronunciat: *Eos esse aperte fanaticos, qui id tueantur.* Hinc magno numero calamos contra Cunaum strinxerunt viri eruditissimi. Primus eundem, adhuc in vivis degentem, notavit ejus collega *Andr. Rivetus Comm. in Gen. ad h. l.* ad cujus rationes, quantum ego scio, nihil a Cuno regeſtum eſt. Hunc inſecuti ſunt multi alii, poſt quos VI. quoque rationibus eum oppugnavit *Samuel Szattmar Nemethi S. S. Theol. in Colleg. Reform. Claudiopolitano Profeſſor, in Ep. ad Hebr. VII, 1. p. m. 250. ff.* (ed. Franeg. 1702.) Recentiſſime cum *Carolo Fraſſenio in Diſquiſit. Bibl.* (ed. Paris. 1705. 4.) *ad h. l. p. 218. f. & Braunio ad Hebr. VII, 3. p. 372,* ſed omnium prolixiſſime, idem præſtitit *Melchior Leydeckerus de Rep. Ebr. L. II. c. II. p. 50-65.* Nec Lutheranos inter defuerunt, quibus atro notare carbone hanc ſententiã placeret. *Hackſpanio* certe in *Not. Pbil. ad h. l. pag. 172. abſurda* dicitur. *G.* autem *Calixtus*, dum errorem confutare aggreditur, non minorem committit, quando *ad Gen. XIV, 18. p. m. 118.* ita ſermocinatur: *Sed quam periculoſe omnes iſta ſint ſententiã, quibus aſſeritur, Filium DEI ante ſuam incarnationem corpore apparuiſſe, præterquam quod ab Arianiſ profecta ſunt, alibi a nobis docetur.* Quorſum enim hæc tendant nemini eſſe ignotum poteſt, niſi cui hypotheſes Calixtinæ minus perſpecta ſunt, quas tamen ſummi Theologi, *Calovius, Hulſemannus, Wellerus,* alii, jam dudum protriverunt. Sed ad Cunaum redeo, quem parum ſibi *Socinianos* quoque hac ſua hypotheſi conciliaſſe, illud *Martini Ruari, Hoſſati, judicium Cent. I. Ep. p. 41.* abunde teſtatur, qui: *Cunæus, ſcribit, ex Episto- la ad Hebræos probare conatur, Melchisedechum ipſum fuiſſe Chriſtum: in quo ſane miriſſe ſibi placet, cum nihil in toto libro frigidius & ineptius mihi videatur.* Scilicet hinc illæ lachry-

mæ, quoniam dum ita Cunæus *ἡγουμένω* Filii DEI ante Mariam statuminat, Socinianorum causam infimul jugulat.

§. IV. Qui creaturam fatentur Melchisedecum, referunt eundem vel inter Angelos, vel inter homines. Prius statuit *Origenes*, & cum eo *Didymus*, quos notavit *Hieronymus Epist. ad Evagrium*, nec alios sibi assentientes habuere. Posterius cum memorabili quodam discrimine asseritur. Sunt enim, qui quidem hominem eum fuisse concedunt, sed longe diversum ab alijs. *Anonymus* quidam hominem eum dixit perfecte justum & sanctum, quippe immediate a DEO creatum instar Adami, adeoque Christo in eo quod expers esset patris & matris, *ἀφωλωμένον*, quem castigarunt *Cloppenburgius Diss. de Melch. §. 9.* & *Carolus Dematius. ISAACUS PETRERJUS*, citante *Petavio Theol. Dogm. T. III. L. I. c. VI. §. 3.* Melchisedecum facit hominem cœlestem, ante Adam ipsum, imo ante lucem, conditum, cui quum asimilatus Filius DEI sit, hunc quoque ante terram & lucem cum alijs, quos fingit hominibus cœlestibus conditum esse, suspicatur. Sed recte *Hulsius l. c. p. 337.* stultam eam vocat sententiam, *qua ipsa inanitate sua cadat.* Qui vero hominem eum credunt nobis *ἐμοῦσιον*, licet insigni præ alijs pietate conspicuum, non una iterum ducuntur opinione. Alii enim ex tribus Noachi filiis unum, alij ex horum posteris eum fuisse dicunt. Inter Noachi filios eminet *Semus*, cui magnifica illa, quæ de Melchisedeco referuntur, elogia ita competere existimant, ut nemini jure meliori. Hunc igitur esse Melchisedecum, *Judæi* ferme ad unum omnes sibi persvasum habent. Testis est *Abraham Zaccbut* in libro *Juchasin* sive *genealogiarum*, inquires: *ואמרו ז"ל כשם הוא מלכיצדק ובנה ירושלם* i. e. *patres b. m. dixerunt, Semum esse Melchisedecum, & ædificasse Jerusalem.* Et ne argumentum huic opinioni probandæ deesset, *Kabbalistsæ in Baal Hatturim* ex vocibus *שלם מלך* per *ר"ת* nomen *שם* exsculpunt. Ex *Christianis* idem sentiunt *Hieronymus*, *B. Lutherus*,

tberus, Rungius & alii; quod *Henr. Molero Pral. in Psalm. CX. p. m. 344. verisimile*, & *Augusto Varenio in Decad. Mosaic. Dec. VI. Loc. IX. p. m. 458. maxime probabile* audit; nec alienus ab eo est *J. Seldenus in Diff. de Decimis*, quam *J. Clericus*, ex Anglica versam, suo in *Pentateuchum Comment.* adjecit. Verum hæc, licet communis & universalis ferme sit opinio, aliis minime probata est. *Simon Patrick in his Commentary up on the first Boock Moses. ad b. l.* eam procul dubio Judæorum superbiam & vanitatem pro fundamento habere asserit, quum Judæi, ut ipse, & jam ante eum *Bochartus in Pbal. P. I. Lib. II. cap. I. p. m. 77.* animadvertunt, ægre tulisse videantur, Abrahamo, gentis suæ conditori, alienigenam, & quidem ex maledicta Cananæorum gente præferri, qui & ei benedicat, & ab eo decimas exigat, tanquam Sacerdos ordinis eminentioris. Hinc quoque *Psalm. CX.* de Abrahamo interpretantur, cujus *com. 4. R. Eliezer* ita interpolat: *Dixit Dominus Domino meo*, i. e. Abrahamo, idque in benedictione Abrahamo facta, *sede ad dextram. Tu eris Sacerdos in seculum*, secundum *ברך* i. e. *verbum* ac promissionem *Melchisedeck*. Nec dubium, quin ea ipsa sententia ex decimatione Levi in lumbis Abrahami, quam urget *Simon Patricius*, ut alia argumenta a *Bocharto l. c.* adducta taceam, confutari queat. Levi enim, qui in lumbis Abrahami existit, existit quoque in lumbis Semi, tanquam proavi, & sic ipse decimas tum dedisset, in lumbis nempe Abrahami, tum recepisset, in lumbis Semi, quod sane, ne dicam parum congruum, ita comparatum est, ut totam argumentationem Apostoli infringat, qui ex hac decimatione *cum* discrimen Sacerdotii, Aaronitici & Melchisedeciani, *tum* etiam ejus præ Abrahamo excellentiam inferre voluit.

§. V. Alii igitur non quidem ipsum Semum fuisse Melchisedecum contendunt, ex Semi tamen posteritate eum repetunt. Arabes eum pro filio Peleg venditant, de quibus *Hottinger. in Smegm. Orient. p. 256. Claudius Frassenius l. c. pag. 221.*

Semi nepotem non ex Arphaxad, ut Judæi, sed ex alio filio affirmat. Ante paucos annos *M D C C VI.* edidit *Historiam Criticam Melchisedechi Ludovicus Borgisus*, qua statuit, eundem, nisi fuerit Semus ipse, probabiliter tamen ex ejus posteris fuisse, qui in Chaldæa habitaverunt. Hunc vero ait patriam suam, ob civium idololatriam, reliquisse, & in Canaan fuisse profectum, ubi urbem Salem & templum ædificavit, & officio regis pariter, & sacerdotis, defunctus fuerit. Sed ea sententia iisdem premitur difficultatibus, quibus prior patebat. Nec video, cur ob idololatriam reliquerit patriam, & in istiusmodi regionem se contulerit, ubi eadem, si non in majori, profecto pari gradu exercebatur. Num credibile est, omnes ejus cives, Semitas intelligo, adeo a vero DEI cultu descivisse, ut nulli amplius exstarent, quibus associare se potuerit? Cur non ad Semum profectus est, qui sine dubio veram religionem retinuit, & si Chronologis fides habenda, eo tempore adhuc in vivis fuit?

§. VI. Alii hos, vel alios, evitaturi scopulos, genus eum ad *Japhetum* referre suspicantur. Vid. *Ourwen. Comm. ad Hebr. VII. pag. 93.* forsitan quia persuadere sibi nequeunt, virum tam eximie pietatis in maledicta Canaanis gente exstitisse. Sed, his tamen non obstantibus, non desunt, qui *Cananaum* eundem fuisse prætendant. Stant pro ea sententia *Menochius ad b. l. p. 9. Simon Patricius l. c. J. Clericus ad b. l. p. 112. Jo. Braunius ad Hebr. VII. Spanhemius in Hist. Eccl. V. T. Opp. p. 306. & David Martin in Bibliis Gallicis ad Gen. XIV. 18. (1707. Amstel. in fol. edit.)* quibus addi ex nostris potest *Hunnus in Epist. ad Hebr. p. 139. nec non G. Calixtus l. c. p. 123.* Nec deest illis, si ea pugnandum, auctoritas veterum, tum Judæorum, tum Christianorum. Ex illis enim, præter *Philonem*, *Καναανίωv δυνάστην* eum appellavit *Josephus*, vir antiquitatum suæ gentis peritissimus *L. VII. de B. J. c. XIIX.* ut vel hinc colligatur, sententiam de Semo non fuisse quondam a Judæis antiquioribus

communiter receptam atque creditam. Ex his vero *Theodoretus Quest. LXIV. in Gen.* εἰκός, inquit, δ' αὐτὸν ἐκ τῶν εἰθῶν ἐπεινῶν εἶναι τῶν τὴν παλαισίνην οἰκόντων. Ἐπεινῶν γὰρ ἢ βασιλεύς ἢ ἱερεὺς ἐτύγχανεν ὢν. Nec negandum, hanc sententiam ab iis immunem esse objectionibus, quæ contra alias moventur, adeoque reliquis probabiliorem. Dico *probabiliorem*, quoniam nihil hic oppositi formidinem effugit, quicquid eligatur aut statuatur, faciliusque omnia destruantur, quam ut certi indubitatique aliquid asseri possit. Ratio, quam in contrarium alii, & cum iis *Lud. Borgisius*, urgent, nihil evincit. Nam (α) notitia DEI vera non omnis extincta fuit in quibusdam in illa gente, ut *Spanhemius l. c.* demonstrat exemplo Regis Abimelechi, cujus mentio fit in Historia Abrahami. Eam in rem VII. argumenta adduxit *Petrus Juriaus Histoire Critique P. I. c. IX. p. 65.* quæ licet non omnia bene stringant, quædam tamen fundamento destituta haud sunt. (β) Maledictio illa neutiquam se ad omnia extendit individua, quasi nempe, vi illius, Cananæi ad unum omnes æternæ damnationi fuissent expositi. Nam quis neget multos se successu temporis veræ Ecclesiæ adjunxisse? In N. T. sistitur nobis mulier Cananæa, quam Profelytam fuisse pronunciat *J. Crojus Observ. S. c. XXXI. p. 235.* quod licet asserere nolim, cernimus tamen eandem ad Salvatoris pedes projectam, & summo fidei elogio decoratam. Tandem, quemadmodum omnes Judæi & Semitæ, ob promissionem & benedictionem Abrahamo & Semo factam, non dici possunt salvati, ita nec omnes Cananæi ob maledictionem Canaanis damnati.

§. VII. Quod vero hi de quodam ex progenie Chami adfirmant, id omne rectius ipsimet CHAMO tribuendum, *Petrus Juriaus*, quamvis hactenus solus, existimat. Edidit is A. MDCCIV. Amstelod. in 4. *Histoire Critique des dogmes & des cultes bons & mauvais, qui ont été dans l'Eglise depuis Adam jusqu'à Jêsus Christ*, librum (nam in hoste quoque
virtus

virtus laudanda, multa eruditione refertum, sed in quo sunt mala mixta bonis. In ejus *P. I.* tria capita *IX. X. XI.* huic materiam impendit, proponitque, confirmat, vindicat suam sententiam, eo abeuntem, ut *Melchisedecum non alium, quam CHAMUM* fuisse asseveret. Paradoxon ne quis id putaret, quod illius nomen ob singularem pietatem maxime laudabile, hujus, ob maledictionem, detestabile exitit, omnes intendit nervos, ut delictum Chami imminuat & extenuet. Tantum, bone DEUS! paradoxa quaedam hypothesis, quam ex solo innovandi pruritu defendendam suscepimus, potest svadere malorum, ut peccata, quæ gravissima puniuntur maledictione, mitigare, quam missam eam facere malimus. Ipse *Jurians*, ut vates, prædixit c. X. p. 72. *Je say bien, que c'est une pensée, contre laquelle tout le monde se revoltera, & qui passera pour la plus grande temerite, dont un écrivain puisse être capable, parceque le nom de Cham est de mauvaise odeur dans l'Eglise, & que personne ne le jugera digne de porter ce grand caractère du plus excellent des types, qui ont figure le Seigneur Jesus Christ.* Nec immerito: quia vix illis dicitur, qui malum bonum, & vice versa, pronunciant *Es. V, 20.* Imo ipse, forsitan, conscientia reclamante motus, ita mentem exponit. *Je n'ay nullement dessein d'etonner le public par des paradoxes. C'est pourquoy des l'entrée je declare, que je n'avance ceci que comme une conjecture, que je seray toujours pret d'abandonner au premier & au moindre scandale qu'on en prendra.* Sed nonne præstaret prius ommittere, ne opus esset posteriore? Quis domum, admota face, in flammam mittit, ut habeat, quod extinguat? Certe ideo *Jurians* majori se obnoxium reddit crimini, quoniam ipsemet suam hypothesis pro mera conjectura vendit, & tamen, ob meram nihilominus conjecturam pessimo optimi Patris irrifori, ejusque delicto, patrocinatur.

§. IIX. Postremus, qui vires in hoc argumento periclitatus, est *Henricus Hulsius*, in *Academia Duisburgensi Professor.*
 Editus

• Editus ab eodem est A. MDC CVI. Lugd. Bat. in 8. *Melchisedecus una cum Parente ex tenebris, cum Scriptura S., tum fabulose gentilis, emergens & caput protollens.* Quis non ex sesquipedalibus; quæ titulus jactat, verbis, rem omnem ab eo ad liquidum perductam esse arbitretur? Verum, quantum ego judicare possum, *Hulsus*, dum e tenebris Scripturæ S. & fabularum eruere Melchisedecum tentat, intellectum prodit tenebris operum, & argumentum, quod dilucidandum sumit; majoribus, quam antea quisquam, tenebris involuit. Omnis enim ejus conatus eo tendit, ut probet, Melchisedecum neminem alium fuisse, quam HENOCHUM, quem DEUS post translationem iterum in terras voluerit reducem; ut munus regium & Sacerdotale illis in locis obiret.

§. IX. Hæ sunt potiores de Melchisedeco sententiæ. Quum vero animus sit, recentiorum tantum hypotheses sub examen revocare; ille, cum quo hac vice congregiamur, *Petrus* erit *Juricus*, quem ego, ex instituto, dataque opera, a quoquam confutatam jam esse, quod ingenue profiteor, non memini. Paucissimis ejus de CHAMO hypothesin tetigit *J. Braunius in Epist. ad Hebr. p. 372. & David Martin l. c.* sed neuter Jurici vel meminit, vel, quæ ad rei probationem adfert, examinavit. Quare cum primus fuero, veniam labenti B. L. concedet.

§. X. Quæritur igitur de Melchisedeco: *an fuerit CHAMUS?* Juricius affirmat; nos negamus. Negandi rationes (I.) præbet *ipsum S. Scripturæ silentium.* Nec enim *Juricus* in tota sua argumentatione ullum produxit Scripturæ apicem, ex quo vel *κατὰ τὸ πρῶτον*, vel *κατὰ διάνοιαν*, suam sententiam probaret, sed ad meras conjecturas, & ingenii lusum, se recipit, ut infra patebit. Omne vero quod, e Scriptura dijudicandum, ejus destituitur auctoritate, id somnium, figmentumque, pronunciamus, & faciliore rejicimus opera, quam qua excogitatum a suis auctoribus est. Meminit quidem Scriptura tribus diversis

in locis Melchisedeci, sed nusquam vel levisimum deprehendes indicium, ex quo colligi possit, Chamum olim sub hac persona delituisse. (II.) *Differunt ambo nominibus*, adeoque una eademque persona esse non possunt. Nam cum nomina eum in finem imponantur, ut per eadem diversæ res, diversaque individua, a se invicem discernantur, legitima erit sequela, quando a discrepante ὀνομασία ad diversas argumentamur personas, nisi indubitatis evincatur documentis, unam eandemque personam esse πολώνυμον. Probandum igitur Jurisæ est, Chamum, præter hoc, alio quoque gavisum esse nomine: quod tamen ad Græcas demum, ut ajunt, Kalendas factum iri puto. Videtur quidem *v. XI. p. 80.* eo inclinare ut statuatur, ab ipso DEO Chami nomen fuisse mutatum, quando: *Qui sait, inquit, si Dieu après la repentance de Cham ne lui pas changé son nom en celui de Melchisedec, parce que le premier devoit devenir infame dans l'Eglise, & que le second devoit être en une éternelle benediction.* Verum quo id indicio probabit? conficere quidem ex Chami pœnitentia laborat, sed ea æque dubia est. Cur Moses, qui tamen toties Chami mentionem facit, ne verbo quidem hujus mutationis meminit? Qui fit, ut hanc taceat, qui tam sollicitè & accurate mutationem nominum Abrahami, Saræ, & Jacobi, consignavit?

§. XI. Ex eo (III.) refellitur hæc sententia, quoniam ea, quæ de Melchisedeco dicuntur, in CHAMUM minime conveniunt. Dicitur iste (a) *Rex Salem*. Non disputabimus multum, qualis ea urbs fuerit. Vetères Hierosolymas fuisse crediderunt, quibus ex recentioribus adstipulati fuere *Michael Waltherus* in *Offic. Bibl. Repos. Post. Arc. I. §. 704. p. 761.* qui ad consensum omnium Lutheranorum provocat; *Menochius, Car. Sigonius de Rep. Ebr. L. I. c. VI. p. m. 105.* nec non *J. Braunius l. c. p. 364.* qui simul monet, Salem non sumi debere pro sola civitate Jerusalem, sed pro tota regione a Jebusæis occupata. Hinc existimat Melchisedecum Jebusæorum fuisse regem, &

tantum dici Regem Salem, quod princeps illa civitas fuerit totius regni: sicut integra regna nomen habere solent a civitate domina, ut imperium Romanum a Roma, Babylonicum a Babylone. Sed id aliis minime probabile videtur, qui proin aliam urbem, & forsan *Salim*, ubi Johannes baptizavit *Jo. III. v. 23.* fuisse autumant, ut *Lud. Capellus* in *Not. ad b. l. p. 599.* *Jo. Clericus*, *Simon Patrick*, cui prior sententia insignis error vocatur; *David Martin*, nec non *Cl. Erassenus l. c. p. 223.* qui omnes, præter rationes ex Geographia desumptas, ad auctoritatem *Hieronymi. Ep. CXXVI. ad Evagr.* quoque provocant. Utcunque rem existimaverit quisquam, certum est, esse nomen urbi proprium, quod temere *Cunæus* negat, & urbi quidem in terra Canaan sitæ: ut adeo Melchisedecus, tanquam Rex illius urbis, & circumjacentis regionis, in terra Canaan degisse, subditisque suis imperitasse, censendus sit. Unde autem fidem faciet *Jurians* Chamum vel vixisse, vel regia unquam dignitate in terra Canaan usum fuisse? Quod si omnino ita existimandum putat, venit in mentem mirari, qui factum sit, ut tenuem tantum Cananæ portiunculam, quæ Melchisedeco tribuitur, teneret princeps & autor gentis, non omni terræ imperaret. Sed nec in Cananæa unquam Chamus sedem fixit, verum in Ægypto regnum constituit. Testatur id ipsa Sacra S., quando non una vice Ægyptum *אֶרֶץ חָם* *terram Cham* nominat *Pf. CV. v. 23. 27. CVI, 22. & Psal. LXXVIII. v. 52.* dicit, DEUM percussisse omnem primogenitum *בְּאֶרֶץ חָם* in tentoriis Chami. Nec illud nomen tantum in Sacra S., sed & extra eandem, Ægypto datur. Apud *Plutarchum lib. de Isid. & Osir. c. XV.* *Χημία* vocatur. *Hieronymus* testis est, suo adhuc tempore Ægyptum appellatam fuisse *Ham*. Verba *Quæst. Hebr. in Gen.* sunt: *Ægyptus usque hodie Ægyptiorum lingua Ham dicitur.* Et de *Coptitis* adfirmat *Ath. Kircherus* in *Prodromo Copto*, quod iis adhuc hodie *Χημία* nuncupetur. Quæ vero ratio, quod Ægyptus vocetur terra non tantum, sed & tentorium Chami, reddi alia poterit,

quam quod Chamus ibi vixit, domicilium habuit, & primus regnum anspicatus est. Sane non sufficit, denominationis rationem ab ejus posteris, Chamitis, petiisse. Nam si id valeret, non Egyptus modo, sed & omnes illae regiones, quas Chamitae inhabitant, *χημία*, vel terra, & tentorium Chamis, nominari possent. At enim vero cum Egyptus praesice, & praeter eandem nulla alia, sive in Scriptura, sive extra eandem, ita appelletur, non video, quae alia dari possit ratio, quam quidem nos dedimus. Hinc factum est, ut eundem post obitum religiosissime coluerint, & ut DEUM adorarint Egyptii. Nam quis in Jove Ammone non ipsum Chami nomen deprehendit? Solebant quippe Egyptii suos Reges, & illos, qui bene de se meriti erant, Diis adscribere, & cultu divino prosequi. Testatur id *Diodorus Siculus*. Ἄλλως, inquit, δ' ἐκ τέτων ἐπιγείας γίνεσθαι, Φασιν, ὑπάρξαντας μὲν θεοὺς, διὰ δὲ σύνεσιν, ἢ κοινῇ ἀνθρώπων ἐνεργείαν, τετυχηκότας τῆς ἀθανάσιας ὧν ἐνίς ἢ βασιλεῖς γεγυόναται κατὰ τὴν Αἴγυπτον. Idem comprobatur *Philo Byblius*. Sed Jovem Ammonem successisse in Egypto Saturno, idem *Diodorus* auctor est.

§. XII. Melchisedecus (β) fuisse dicitur מלך עילי כן. Quibus verbis, quis non videt, quam magnificentum & sacrosantum ei tribuatur munus? Tantum profecto, ut ipse Filius DEI postmodum juxta ejus τὰξιν factus fuerit Sacerdos. Nec tantum nomen, titulumque, Sacerdotis habebat, sed & revera se talem exhibebat: unde non sine emphasi dicitur Sacerdos עילי כן i. e. *Deo altissimo*. At unde probabit *Juricus*, Chamum functum fuisse officio Sacerdotis, & quidem non idolorum, sed DEI altissimi. Sane Chami, & Chamitarum, nomen nimis infame est in Sacra S, ut quis non immerito dubitet, tam magnifica elogia tribui pessimo Patris illudori, eos inter collocando, qui DEUM odio, non amore, prosequuntur. Id perspicuum erit ex *Exod. XX, 5*, ubi DEUS minatur, *se visitaturum iniquitatem Patrum in filiis in tertiam, quartamque,*
gene-

generationem eorum, qui oderunt se. Cum igitur DEUS iniquitatem Chami in ejus posteritate intertiam, quartamque, visitavit generationem, necesse est, ejus iniquitatem non fuisse adeo exiguam, ut *Jurievus* contendit, sed Chamum etiam eos inter recensendum, qui odio DEUM habuerunt. Quomodo vero inter se conveniunt DEUM odisse, & esse Sacerdotem $\text{מִיִּשְׁרָאֵל בְּנֵי־לֵוִי}$? Sunt equidem, qui vocem מִיִּשְׁרָאֵל ad liberos referant, sed illos *B. Varenius* in *Decad. Mos. ad h. l. p. 295.* ex *accensuum proportione*, & ex aliis rationibus Summus Theologus, *JO. FECHTIUS*, Præceptor quondam meus, filiali semper pietate colendus, in *Philocal. S. Thef. Bibl. §. XII. p. 13.* refutarunt. Quem insuper fugit, omnem idololatriam a Chamitis esse profectam? *Ægyptus*, Chami domicilium & terra, in omnem superstitionem effusa, perinde ut Phœnice, totum terrarum orbem gentili infecit superstitione. Testatur id *Philo Byblius* apud *Euseb. L. I. de Prop. Evang. c. IX.* cujus loco recitato hæc addit *Vossius de Idol. L. I. c. XXII. p. m. 164.* Videmus, ut πολυθεότητα , & ejus cultum, a Phœnicibus & Ægyptiis derivet *Philo*: quod facile persuadet. Nam quis non potius de Chami posteris id in animum inducat suum, quam *Semi*, aut *Japeti* liberis; quorum pietas memoratur a *Mose* & c. Idem cum *Herodoto* & *Strabone* adfirmat *Lucianus de Syria Dea*: $\text{Πρῶτοι μὲν, inquiens, ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἰδομεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐνοσίχθων λαβεῖν}$: quod recte *Huetius* in *Dem. Evang. Prop. IV. c. VI. p. m. 167.* ita intelligit, profani idolorum cultus, & πολυθεότης , auctores Ægyptios existisse; ab iisque plurimas gentes, *Indos* in bis, eadem dogmata accepisse. Clarius hæc effert Auctor Græcus in *Veteri Orbis Descriptione*, quam *Jac. Gotbofredo* debemus, qui *c. XVIII. p. 16.* de Ægypto hæc commemorat: $\text{καὶ σχεδὸν ἐκείνη πάση οἰκημένη παρέδωκε τὰς θεὰς σέβειναι}$.

§. XIII. Denique (γ) *Melchisedecus* dicitur ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλος ἔχων. Non sunt hæc verba φυσικῶς accipienda, quasi Parentibus, aut

vita initio vel fine, plane caruisset, sed πολιτικῶς, quoniam neque Parentes ejus, neque vitæ initium aut finis unquam in Sacra S. commemorantur. Illustrari id potest non ex antiquitate tantum Judaica, sed & profana. Judæi eum, qui servus erat, vel cujus genus & genealogia ignota erat, ἀπάτορα, i. e. talem, qui patrem non haberet, judicabant, de quo conf. *Seldenus de Synedr. L. II. c. XIII.* Pari modo apud *Livium L. IV. c. III.* Servius Tullius *Matre serva, captiva Corniculana, natus, Patre nullo*, dicitur. *Florus* Cajum Gracchum hominem appellat *sine tribu, sine nomine* : quo pacto etiam *Horatius L. II. Sat. V.* eum, cujus origo haud constat, *sine gente* esse pronunciat. *Heinsius in Exercit. S. L. XVI. c. V. p. 564.* auctor est, ne Græcos quidem aliter nonnunquam loqui, *cum id, non quod non est, sed quod scriptum non est, esse negant.* ἀπάτωρ & ἀμήτωρ igitur, quod illi ἀγραφοὶ δ' αὐτῶ οἱ τοκῆς κ' τὸ γένειⓄ dicerent. Quam in rem locum affert *Atbenæi*, qui ἀγράφος nominat, quarum nulla facta erat mentio. Quæ mire conveniunt cum Interprete, omnium vetustissimo, *Syrum* intelligo, qui verba Apostoli ita παραφράζει: **אֲבֹתָי וְאִמֹתָי לֹא יָדָעְתִּי מִיָּמַי וְעַד יָמַי**

i. e. *cujus neque pater, neque mater, scribuntur in generationibus.* Scilicet aliorum genealogiæ accurate a Mose recensitæ, & solenni illo **וַיִּסְמְנוּ** obsignatæ sunt. At de Melchisedeci, Regis & Sacerdotis Summi, Parentibus, familia, morte denique, altum est silentium. Quis igitur neget, illum *Politice* ἀπάτορα esse, & ἀμήτορα? *Jo.* interim *Braunio*, qui in *Epist. ad Hebr. p. 370.* existimat, Melchisedecum forte ex *vili fuisse familia, quemadmodum nonnunquam speciali providentia DEI homines abjecti & viles emergunt, quorum genealogia in oblivionem abiit*, suam relinquimus conjecturam, quæ nec nobis, nec aliis, probabilis videtur. Verum accedit & ratio *Ecclesiastica*, quæ in Sacerdotum Judaicorum requisitis fundatur. Sive enim respiciam Pontificem Summum, sive reliquos Sacerdotes,
nempe

nemo ad id officii admittebatur, nisi esset γενεαλόγητος, adeo ut officio excluderetur, qui in tabulis Sacerdotalibus suam ostendere genealogiam non posset. Vid. *Esr. II. 62. Neb. VII. 64.* Addunt Hebræi, quod, nigra indutus veste, fuerit dimissus, nec reverti ipsi in posterum unquam licuerit. Vid. *Braunius Select. Sacr. L. III. c. I. §. 15. 20.* Confirmatur hoc (α) ex eo, quoniam Paulus ad Hebræos scribens, eorumque ritus & sacra ad suum accommodans argumentum, haud dubie vocabulis eo sensu usus est, quo Judæi communiter uti solebant. Cum ergo Hebræi, de Sacerdote γενεαλόγητω loquentes, talem intelligant, qui non modo e Parentibus natus sit Sacerdotibus, sed & ex tabulis Sacerdotalibus suam & deducere, & demonstrare, familiam possit, consequitur vi contrariorum, Sacerdotem ἀγενεαλόγητον eum esse, qui id præstare nequeat. Inde quoque (ε) stabilitur, quia Paulus *l. c.* agit de discrimine, quod Sacerdotium Aaronicum inter & Melchisedecianum intercedit, quo liquidius ostendat, Christum esse Sacerdotem, non κατὰ τάξιν Aaronis, sed Melchisedeci. Age videamus nunc, utrum de Chamo ista omnia dici possint an secus. Non ille fuit ἀπάτωρ, ἀμήτωρ & ἀγενεαλόγητος sensu *Politico*, quoniam Pater ejus Noachus non una vice commemoratur, & genealogia ejus in linea tum ascendente, tum descendente, late deducitur, vid. *Gen. IX, 6. ff.* Nec fuit sensu *Ecclesiastico*, quoniam immediate prognatus a Noacho erat, qui δικαιοσύνης κήρυξ *2. Petr. II, 5.* dicitur, quique & ante, & post diluvium, Sacerdotis obiisse munia legitur.

§. XIV. Multa quidem contra hanc rationem solent disputari. Nam quando eadem arguitur, Semum non fuisse Melchisedecum; alii respondent, fuisse eum ἀγενεαλόγητον non sub nomine Semi, sed Melchisedeci. Ita jam suo tempore Lyranus. Et quia illa ipsa ratione sententia de Chamo quoque infringitur, mirum non est, tam placuisse Jurisæo responsum illud, ut in istam ita debacchetur *l. c. p. 69.* *C'est une mechante raison, il est vray que nous avons la genealogie de Sem sous le nom de*

de Sem, mais nous ne l' avons pas sous celui de Melchisedec. Hinc multa de typis, Christum adumbrantibus, facit verba, quos non semper in re, sed in forma, modoque, quo recitantur, quarendos asserit. Illustrat id ex *Es. VII, 14*. Virgo, quæ ibi partum editura dicitur, est illi uxor Prophetæ; quæ Mariæ Virginis Deiparæ typum sistat. Hunc autem non in re ipsa, sed in modo proponendi latere arbitratur, nimirum in eo, quod gravidam eam, & puerperam, factam referat Spiritus S. prius, quam ejus nuptias & matrimonium commemoret, non quod illud partum non antecesserit, sed ut omissa ejus mentione *μυσηριαδες τι*, & typum subesse, facilius elucesceret. Quanquam nec in eo recte sibi constet *Jurians*, qui hæc omnia pro mera visione Prophetica & Apologo habet, qualem etiam in Hosea, uxorem fornicatricem ducere jusso, sibi videtur deprehendisse. Verum hæc nihil ad rhombum. Nam demonstrandum Juriazo est (1.) Chamum fuisse binominem: id nisi evictum prius dederit, nihil disputando promovebit. Nonne enim mirum, Chamum vel Semum *ἀγενεαλογήτους* vocare sub nomine Melchisedeci, cum nondum constet, an ita unquam dicti fuerint? Nonne ita dubium per æque dubium probatur, & vitiosa principii petitio committitur? (2.) Ridiculum est, affirmare, Semum, vel Chamum, & *ἀγενεαλόγητον*, & *γενεαλόγητον* esse, priori modo sub Melchisedeci, posteriori sub proprio, & a nativitate indito, nomine. Nam si Cham & Melchisedecus una eademque persona sunt, necesse quoque est, unam eos habere familiam, ut adeo, qui Chami genealogiam recenset, necessario quoque Melchisedeci recenscat. e. g. Jacobus Patriarcha dictus quoque est Israel. Qui igitur genealogiam Jacobi contexuit, contexuit quoque Israëlitis, quia hæc duo nomina, licet diversa, unum tantum denominant individuum. Similes mihi ita distinguentes videntur inquisitoribus Romanis, qui Innocentium XI, de Quietismo suspectum, fidei rationem jubebant reddere, non ut Pontificem, verum ut

Odeschali; quasi vero Innocentius & Odeschali non unam constituerent personam; nec proin, qui Odeschali sub examen revocat, sub idem quoque Innocentium revocasse censendus sit. (3.) Non equidem negavero, nonnunquam mystici quid latere in rei circumstantiis, hoc, & non alio modo, propositis; concedo quoque, Mosen, non sine causa, Melchisedeci genealogiam, quæ regia procul dubio, & magnifica fuit, prætermisisse. Sed quid inde? Ergone Chamus, vel Semus, sub nomine Melchisedeci est *ἀγνεολόγητος*? Quæ consecutio? (4.) Pudeat autem Juriaum, illustre illud Jesaianum oraculum de uxore Prophetæ Jesaïæ, non de Virgine Θεοτόκῳ, secundum literam accepisse, quandoquidem aperte ita Angelo *Matth. I, 23.* contradicit.

§. XV. Si tandem Juriaus aliquid pro Chamo suo, conficere velit, indubitato probet necesse est, Chamum adhuc Melchisedeci tempore in vivis existisse. Sine hoc enim, quod rectissime *ad b. l.* monet *David Martin*, omne id, quod ad stabiliendam hanc sententiam dici potest, solidi nihil affert. Non sufficit hic dixisse, quod potuerit vivere: nam quamvis id demus, quis, quæso, a posse ad esse valide unquam & impresse arguerit? Quid? si DEUS hunc optimi Patris irrisorem ante diem sustulisset, quippe quæ poena liberis, iisdemque immorigeris, debita est? Ipse sane *Juriaus* nobis telum, quo poterit peti, præbet. Dum enim *P. III. c. II. p. 405.* probare satagit, idololatriam demum post lingvarum confusionem cœpisse, ita inter alia inquit: *Sem, Cham & Japhet, qui avoient vû le deluge, & qui sans doute étoient de grands Saints, vivant au milieu de leurs familles, je ne crois pas qu'ils eussent permis à leurs enfans d' être idololâtres.* Cum vero tempore Abrahami idololatria universam propemodum occupasset terram Canaan, concedat, opus est, *Juriaus*, Chamum vel jam fuisse mortuum, vel in ea regione non vixisse. Utrum eligat, perinde est, quia utrumque ejus sententiam infringit.

§. XVI. Hæc sunt argumenta, quibus *Juriam* oppugnari & expugnari posse confidimus: videamus jam, quid ipse pro Chamo adferat. Postquam *cap. IX, p. 62. ff.* de Melchisedeco, ejusque Sacerdotio, pertractare cœperat, fundamentum suæ sententiæ sternere annitur argumentis, quibus comprobet, tempore Abrahami Cananæos omnes idololatriæ non fuisse deditos. Quo, ut putat, evicto *c. X. p. 67. ff.* amplius demonstrare conatur, non posse aliter, quin Melchisedecus unus ex tribus Noachi filiis, & quidem, quod vero proximum videatur, Chamus fuerit. Prius ex eo conjectat, quod, quum constet, Sacerdotalem dignitatem olim ad omnes quidem filios, potiori tamen jure ad primogenitos, in primis autem, & *κατ' ἐξοχήν*, ad Patriarchas, tanquam primogenitorum principes, pertinuisse, non videatur laturus titulum *כהן לאל עליון* quisquam, nisi qui sacerdotii jus non tantum primogenituræ beneficio, sed etiam, ut Patriarcha, *κατ' ἐξοχήν*, modoque eminentissimo, usurparet. Quibus præstructis, quum nec Semum, nec Japhetum, Melchisedeci nomine censendum esse, ab aliis jam evictum sit, ultro liquere autumat, soli, qui superest ex Noachi filiis, Chamo id, extra controversiam, relinquî. Sed quum Chami nomen parum honorifice, nec cum elogiis, in Scriptura S. commemorari videat, instituit quasi ejus apologiam, & *cap. XI.* agit tum de ejus peccato, tum de dira, quam promeruit, imprecatione. In *Chami peccato* nihil amplius notat, nisi *imprudenciam, neglectum honoris Noacho debiti, levitatem juvenilem*, & si ita velimus, *impudenciam*. Comparat ea cum maioribus aliorum peccatis e. g. incestu Lothi, adulterio Davidis, *ἀσωτία* Samsonis, & idololatria Salomonis; quæ crimina, licet maximo excedant opère delictum Chami, non arguant tamen eos esse damnatos, nec prohibeant, quo minus excellentes Christi typi existant. Ut vero delictum Chami magis elevant, multa de peccatis Typicis adfert, eoque argumento exemplis Caini, Esau, & uxoris Lothi illustrato, peccatum Cha-

mi eorum pronunciat typum, qui ea fatagunt detegere, quæ DEUS voluit abscondita, quique profana sua curiositate ludibriis quasi exponunt DEI Providentiam & Myſteria, dum in ea penetrare cupiunt, quæ DEUS abscondidit. *Imprecationem* ita extenuat, ut nec ad Canaanem ipſum, nec ad omnem ejus poſteritatem pertinere, nec a Noacho, animo vindictæ cupido, factam eſſe, ſed ita modo eveniſſe dicat, ut, quam forte in ſomnio, de futura Cananæorum calamitate, habuerat, revelationem, enunciaret. Hinc occaſionem de Typicis agendi maledictionibus arripit, quas Eſau denuo illuſtrat exemplo, annexisque quibusdam conjecturis, ultimum pro ſua ſententia argumentum ex Sanchoniathone adfert, apud quem frequens eſt cujuſdam *Sidic* vel *Sedec* mentio, qui Pater fuiſſe dicitur *Διοσκύρων*. *Διοσκύροι* igitur cum Jovis filii, Jupiter autem Cham fuiſſe perhibeatur, ultero confici exiſtimat, *Sidic* Sanchoniathonis, Chamumque & Melchisedecum Moſis, unam extiſſe perſonam. Et hæc eſt tota argumentorum, quæ *Jurians* ſtruit, compages.

§. XVII. Judicent nunc eruditi, itane firma ſit, ut non habeat, quam ob rem ruinam pertimeſcat. Id quidem (I.) facile largior, non omnes Cananæos tempore Abrahami fuiſſe Idololatrias: neque tamen exinde quicquam ſubſidii conſequetur *Jurians*. Nec enim tuto ex eo quis colligat, Chamum ſive pium, ſive Melchisedecum, fuiſſe; cum illi, qui ibi fuerunt, pii verum DEI cultum vel ab Abrahamo potuerunt addiſcere, vel a Noacho acceptum retinere, quandoquidem liberi, impio prognati parente, non ſemper ejus inſiſtunt veſtigiis, ſed, exuta parentis indole, ſapere diſcunt. Deinde quando (II.) demonſtrandum eſt, Melchisedecum omnino aliquem ex tribus Noachi filiis fuiſſe, conjecturas captat, nec argumenta, quæ aſſert, id ſatis efficiunt. *Primum* erat deſumptum a Sacerdotio, quod primogenitis ſemper proprium fuiſſe autumat. Sed (α) nondum ſatis perorata liſ eſt, an Sacerdotium ex jure primogenituræ ad primogen-

nitos pertinuerit? Negant id *Outramus de Sacrif. Lib. I. cap. IV. p. 42. ff. Jo. Clericus ad Gen. XXV. 31. p. 174. nec non Camp. Vitringa Observ. Sacr. L. II. c. II. cumque id adfirmet Job. Seldenus in Diff. de Decimis Sect. I. §. 2. Clericus in Not. ad Seldenum non veretur id vocare inane commentum Judaeorum, quos sine examine sequuti sint scriptores Christiani.* Rationibus vero Seldeni, quamvis haud nominati, *G. Outramus l. c.* satisfacere annifus est. Provocant hi omnes ad Cainum & Abelem, quorum non minus hic, quam ille, victimas DEO obtulit. Nobis ita hac de controversia videtur, Sacerdotium *ordinarie quidem, & communiter, primogenitis* olim cessisse. Certum enim est, vetustissimis temporibus, Patres familias non curam modo gessisse regendae familiae, sed sacrorum quoque administrandorum, ita ut familiae praefuerint, eamque cultu divino imbuerint, & pro ea victimas DEO obtulerint. Probari id potest exemplo pariter Noachi *Genes. VIII, 20. & Jobi c. I, 5.* Secundus autem a Patrefamilias sine dubio erat filius primogenitus. Hinc si Pater familias vel peregre abesset, vel plane mortuus esset, non poterat non in ejus locum succedere primogenitus: qui autem succedit in locum, succedit in jus, & sic non familiae tantum administratio, sed & quod eidem annexum erat, Sacerdotium, ad primogenitum devolvebatur. Quamdiu igitur reliqui fratres in primogeniti haerebant familia, eundem, ut suum venerari Sacerdotem, non minus ac Patrem familias, tenebantur: sed quam primum a familia sese separabant, & propriam sibi instituebant, liberi a primogenito erant, & tanquam capita & patres familias, ipsimet Sacerdotes agebant; pro quo postremo etiam *Jurienus* propugnat *c. IX. p. 59.* Ex quibus facile ad exemplum Caini & Abelis responderi poterit: ut plane opus haud sit cum aliis, quod & *Godwino* placuit in *Mose & Aar. L. I. c. VI. p. m. 51.* asserere, eos munus suum ad Adamum tulisse, qui ipforum nomine DEO illud offerret. Nam hic in judicio *Outrami* acquiescimus *l. c. 45.* dicentis; *hi, cur sic judicent, nibil asser-*

asser

asserunt; sed & sacris literis haud obscure adversantur. Diximus vero deliberato *ordinarie & communiter.* Nam quandoque res aliter se habebat. Fieri enim poterat, ut primogenitus vel per facinora suo jure excideret, (quod in Esauo & Rubene factum est) vel DEUS minorem natu pra majori eligeret, vel denique minor natu pra altero emergeret, & dignitatem principalem, atque cum ea Sacerdotium, consequeretur. Atque ex his, quae disputavimus (β) colligitur, quam variis modis refutari Juriaeus possit. Nam si de jure primogeniturae *ordinarie tali* loquitur, Melchisedecus non Cham, sed potius Japhet fuerit, oportet, quoniam omni dubio caret, quod is fuerit Noachi primogenitus, Cham vero natu minimus. Unde & *Seldenus l.c.* Semum, quem pro Noachi primogenito habet, sub Melchisedeci latitasse autumat nomine. Quando vero alii quoque Sacerdotes fieri potuerunt, quod & ipse *Juriaeus* concedit, quomodo firmiter ex eo, quod vult, probabit? nonne ita propria caedit vineta, & totam suam structuram subruit? Denique cum indignum semet aliquis reddere Sacerdotio potuerit: quid prohibet, quo minus idem de Chamo, profano & impio homine, & de cujus poenitentia nihil nobis constat, cogitemus?

§. XIX. Sed instat *Juriaeus* asserendo, quamvis & reliqui potuerint esse Sacerdotes, primogeniti tamen tales fuisse modo eminentiore, eminentissimo vero omnium Patriarchas, & talem hic intelligendum, voces insinuare *Sacerdotis DEI altissimi*, utpote quae de mero Sacerdote primogenito praedicari nequeant. Sed nihil hic solidi iterum deprehenditur. Nam (1.) non video, cur idem titulus aliis Sacerdotibus sit denegandus. Nonne enim omnis, qui facris veri DEI operatur, operatur quoque sacris DEI altissimi, quoniam DEUS verus, est quoque DEUS altissimus? Sacerdos igitur DEI altissimi non minus infimi sacerdos ordinis est quam summi. Sed (2.) quid, si demus, Melchisedecum

eminentiori modo fuisse Sacerdotem? Num ideo statim fuit Chamus? Nonne suppetunt aliæ rationes, ob quas excellentiori quadam ratione Sacerdos dici possit? Fuit ille singulari modo Christi typus: quid igitur mirum, si dignitas ejus Sacerdotalis dignior ceteris & superior habeatur? Fuit insuper Rex, & cum coronâ regia mithram quoque gessit Sacerdotalem, eaque de causâ totius regni sui summus etiam fuit Sacerdos, quippe cujus Sacerdotium Sacerdotio aliorum Patrum familias multo erat eminentius, cum illi Sacerdotes tantum essent particulares, quorum quilibet pro sua modo familia sacra faciebat, hic vero maximus & universalis, qui pro toto, quem sibi subjectum habebat, populo sacrificabat. Tandem (3.) ut hæc omnia aliquid evincant, opus est, ut ante probet, Melchisedecum fuisse summum totius regionis Sacerdotem. Nisi enim illud probatum dederit *Jurians*, omnia infirmo stant talo. *Clericus* quidem ad b. l. pag. 112. conjicit, *Sacerdotium ejus publicum fuisse, non privatum, nec civis tantum Salemi, sed & alios accolas, ad eum victimas suas adducere solitos, ut eas eorum nomine DEO altissimo offerret, uti factum postea est Jerosolymæ.* Verum meræ hæc sunt conjecturæ, ex datis procul dubio ab Abrahamo decimis enatæ; cum tamen, ut Historia innuit, Abrahamus se non contulerit ad Melchisedecum, qui, si *Frassenii* standum conjectura in *Disquisit. Bibl. ad b. l. p. 248:* Abrahamo, utpote recenti inquilino, & in illis regionibus advenæ, ante illum occursum vix innotuerat; sed Melchisedecus Abrahamo, e pugna redeunti, obviam iverit, lassos milites pane vinoque refecerit, eique benedictionem impertiverit. Atque his motus Abrahamus beneficiis, accedente, quod *Braunius* autumat, divino instinctu, decimas de capta præda obtulit. Probabile igitur est, Melchisedecum, quemadmodum Rex Salemi tantum fuit, Sacerdotium quoque non nisi intra regni sui fines, administrasse.

§. XIX. Progreditur *Juricus*, & probandum sibi sumit, Chamum ex tribus Noachi filiis solum fuisse Melhisedecum. Argumentum inde capit, quoniam & Sem, & Japhet, aliis in locis vixerunt, nec probabile existimat, quod suos deseruerint, & Chamitas inter commorari maluerint. Sed plurima hic iterum, ut certa, ponuntur, quæ tamen probatione adhuc indigent. Præsupponit, Chamum in terra Canaan vixisse, sed unde probat? contrarium nos supra adstruximus. Conjicit quidem *pag. 80.* Chamum ideo forsitan inter Cananæos fuisse versatum, ut maledictionem, cui obnoxii erant, precibus, sacrificiisque, infringeret, suoque exemplo illos in vero DEI cultu retineret. Verum si conjecturis res conficitur, mihi potius contrarium arridet, Chamum scilicet ideo non profectum esse in terram Canaan, ne simul cum posteris, vi pronuntiatae maledictionis, de cujus dubitare eventu nullus poterat, in servitutem redigeretur. Porro præsupponit, universam illam terram a Cananæis fuisse occupatam; sed & illud incertum. Non dicam de eo, quod post multos alios etiam *Frassenius l. c. pag. 221.* existimat, Palæstinam in distributione Semo, ejusque liberis, cessisse, quos Cananæi inde expulerint: nam si id certum, nullum est dubium, quin plures e Semitis remanserint, cum veteres coloni ita penitus eradicari & expelli nequeant, ut ne unus quidem superfit. Sed cum hæc pari laborent incertitudine, velim tantum, demonstret mihi aliquis, totam terram, quanta quanta est, a solis Cananæis fuisse occupatam. Quamvis enim nomen ab iis sortita sit, inde tamen nihil probatur, cum denominatio a potioribus fieri soleat. Quod si Semitæ, vel Japhitæ, ibi habitarunt, nihil obstat, quo minus hos inter & Semus, & Japhetus, degere, & Sacerdotium exercere, potuerint.

§. XX. Ultimum denique pro CHAMO argumentum ex fragmentis desumit Sanchoniathonis, in quibus aliquis *Siddic* vel *Sedec* memoratur, Pater *Διοκρίτων*, quod & *P. III.*

cap. VI. pag. 444. repetit. Constat jam ante *Jurium* ita opinatum fuisse *Grotium*. Sed quis ex fabulis certi quid probabit, cui fides sine oppositi formidine habenda sit? Quod ad Sanchoniathonem, non est una omnium de illo, eiusque ætate, sententia; & auctoritas ejus, quæ aliis magna, aliis exigua, imo nulla, videtur. Communis sententia est, vixisse eum tempore Gideonis, quoniam alicujus *Hierombali* meminit, qui fuerit Sacerdos DEI Jevo, a quo commentaria accepit, quæ, *Huetio* iudice, in *Dem. Evang. Prop. IV. cap. II. §. 2. p. m. 84.* nulla alia esse possunt, nisi Mosis libri, quorum doctrina tinctæ sunt, & adpersæ superstites Sanchoniathonis reliquiæ. At alii tantam ei ætatem denegant. In his ipse *Juricus P. III. c. V. p. 432.* non credit, tempore eum Gideonis vixisse, vel ad minimum putat, dicendum esse, quod ejus opera ab aliis fuerint interpolata, cum in iis etiam commemorentur ea, quæ longo tempore post Samuelem contingere. Confer. *Leydecker. de Rep. Hebr. Lib. IV. cap. XX. p. 264. f.* Quicquid vero de ætate sit, certissimum est, multa eum admiscere fabulosa, & a veritate aliena. Facit ille *Taautem*, & hunc, de quo loquimur, *Sidic* ferme *συγγρόως*, & utriusque originem a Titanibus repetit. Quod si *Tautes* ille nemo est alius, nisi *Moses*, ut *Huetius*, *Juricus* & alii volunt, quis animadvertet, quam accurate is ex *Hierombali* commentariis suas consignarit Historias, & quam firmiter ejus auctoritate aliquid probetur. Ipse *Juricus* pag. 444. in alio eum deprehendit errore, dum *Dioscuros*, *Corybantas*, *Cabiros* & *Samothracum Deos*, pro iisdem habet, & confundit, qui tamen multum, ut ipse ostendit, a se differunt.

§. XXI. Hæc sunt quæ pro *CHAMO Juricus* adfert, videndum nunc, quomodo scopulos sibi obstantes removeat. Illi sunt *Chami delictum*, & quæ illud infecuta est, *Canaanis maledictio*. Prius valde extenuat, & *Chami* apologiam contra eos, qui illud exaggerant, in se suscipit. De ipso

ipso delicto variæ sunt auctorum sententiæ. *Herm. von der Hardt. Epb. Phil. Disc. II. de violatione tori conjugalis id interpretatur, quasi nempe, cum Pater vino obrutus jaceret, ejus toro vim intulerit, matre, aut noverca, violata; ex quo incestu cum Canaan prognatus esset, hunc Noachus, cum graviorem in Chamum statuere pœnam non posset, ab omni cognatione & hæreditate prorsus exclusit. Sed quod *πρωτον* Philologorum hodiernorum *ψευδ* esse solet, etiam in hac sententia conspicitur. Proprium nativumque verborum significatum deserunt, & ex improprio, aliis in locis occurrente, sensum inferunt, parum curantes, num *συνάφεια* eum ferat, an minus. *Videre quidem nuditatem Patris* ita aliquando usurpatur, quo minus autem id hic significet, contextus refragatur. Nam qui vino obrutus fuit, & nudatus in tentorio jacuit, quemque Sem & Japhet, retrorsum euntes, pallio humeris imposito, operiunt, ejus nuditatem vidit Chamus. Is vero Noachus erat ipse. Denique quomodo hæc cum Canaanis maledictione conveniunt? Illi Noachus statim, postquam evigilavit, & Chami impietatem comperit, imprecatus est; sed stante *Hardtii* sententia in vivis tunc nondum esse potuit. Quod si tamen dubia in re hariolari quid liceat, opinor, delictum illud non constituisse in mero nuditatis aspectu. Nam *v. 24.* Noachus comperisse dicitur, *quod fecerat sibi filius minimus*: ex quo etiam colligi possit, ad visum impurum accessisse quoque impium aliquod factum, quod *Clericus in h. l. pag. 72. de risu & petulantibus verbis* accipit. Quicquid vero hujus rei sit, delictum omnino fuit gravissimum, quanquam nobis, qua omnes suas circumstantias, non satis perspectum. Id autem inde probamus (I.) quoniam eo ipso gravissime peccavit contra honorem & observantiam, quam liberi, vi juris divini naturalisque, parentibus, a quibus vitam, & alia accepere beneficia, debent. Consideret quis delictum juxta eas, quibus nobis*

traditur, circumstantias, & deprehendet, illud cum opprobrio & illusione optimi, piissimique, Patris conjunctum esse. Quid enim opus erat hæc indicare fratribus? nonne Chamus, si mica ei in Patrem reverentiæ fuisset, ipsemet Patris obtexisset nuditatem, ne aliis forte, eum videntibus, scandalo foret? Sed dum pro palat, nonne facit indicium animi sceleratissimi, & in patrem nefanda ratione impii ac injurii, quo effici facile posset, ut Noachus, ejusque, quod tunc temporis gerebat, officium in contemptum adduceretur? Num vero hæc sunt levia? aut excusationem merentur? Sane Sem & Japhet Chami impietatem eo ipso videntur detestati, dum animum ad regendam Patris nuditatem applicant, & ne ulla specie fraternæ impietatis se redderent participes, retrosum accedunt, & Patrem denudatum vestibus cooperiunt. Apparet delicti gravitas (II.) ex subsecuta maledictione. Quis illud delictum non diceret gravissimum, quod tantam commoverit maledictionem, qua posteri quoque premuntur? Maledictio est malorum imprecatio, quæ cum a Viris, qualis Noachus erat, proficiscitur, effectu suo non destituitur. Quando igitur istiusmodi imprecatio ad posteros quoque pertingit, antegressum delictum detestabile & abominandum fuerit, necesse est; cum viri, tanta sanctitate & pietate eximii, ob rem tantillam non sint censendi hominem quendam, nedum innocentes ejus posteros, diris devoturi fuisse atrocissimis. Hinc quicquid *Juricus* pro extenuando delicto adfert, id omne vergit in despectum Noachi, eumque iræ, absque causa conceptæ, & animi impotentis, vindictæque cupidi, arguit. Denique (III.) pater ex maledictionis haud frustrato in posteris eventu. Evolvamus S. Sacram, & videbimus, illa, quæ in liberis innocentibus visitavit DEus peccata Patrum, fuisse atrocissima. Quæ causa erat, cur Jonathan una cum Saule in prælio periret? cur natus ex Bathseba Davidis filiulus præmatura morte obiit? cur parvuli & sugentes *Jer. XLIV, 7.* sunt excin-

excindendi? nonne ob Parentum idololatriam? cur tot infantes diluvii aquis sunt suffocati? nonne Parentum impietas id effecit? Ergo cum & hic ob Chami delictum innocentes puniti sint posteri, & gravissimas dederint poenas, collectu erit facillimum, non leve, sed grande illud fuisse, nisi ipsummet DEUM, has poenas infligentem, nimii rigoris & (absit blasphemia verbo!) injustitiæ accusare velimus.

§. XXII. Quid *Jurians*? Describit (I.) quale ipse delictum Chami existimet. Non impietatis, sed tantum *imprudencia*, & si ita velimus (*si l' on veut*) *impudentia* nomen illi tribuit, *honoris* denique, Patri debiti, *defectum*, & *levitatem juvenilem*, in eo deprehendit. Sed licet hæc levia videantur *Juriao*, ob susceptam hypothesin præjudiciis laboranti: gravissima tamen judicata sunt in foro poli a judice, quotquot sunt, justissimo, nec ulla *προσωποληψία* laborante. Mirum vero; quod illud delictum vocavit *juvenile*, nisi id eo fiat sensu, quo Sacra S. puerorum centum annorum meminit. Nam Chamus tunc temporis non procul a centum annis absuit. Patet id ex ætate Noachi. Ille cum inciperet procreare liberos D. erat annorum *Gen. V; 32*. Cum post diluvium ex arca egrederetur, attigerat annos DCI adeoque de Chami ætate facilis erit conjectura. Num vero, qui jam uxorem duxerat, & filium procreaverat, ex juventute deliquisse dicendus est?

§. XXIII. Comparat (II.) cum peccatis Lothi, Davidis, Simsonis, Salomonis, multo gravioribus, quæ tamen non obstitierint, quo minus beatis adscriberentur, & inter Christi typos, eosdemque excellentiores, reputarentur. Sed (a.) qui comparisonem inter peccata instituere satagit, & de eorum gravitate, respectu aliorum, judicare, illi omnes circumstantiæ perspectæ esse debent. Has vero quum Spiritus S. ut modestiæ consuleret, de Chami peccato revelare noluerit, non possumus nos, nisi ex effecto, de ejus gravitate judicare, (β) Quamvis alia peccata graviora sint peccato Chami, non

tamen sequitur, quod & hoc non fuerit atrox & grave: cum dentur peccatorum gradus, & alterum nihil de gravitate aut atrocitate sua amittat, licet aliud gravius sit & atrocius. Quis neget, fornicationem esse peccatum grave & atrox, licet ea adulterium simplex, & hoc compositum sit atrocius & gravius? (γ) Non sequitur: Hic qui gravius peccavit, salvus factus est, non obstantibus peccatis, E. salus non deneganda ei, qui mitius peccavit. Nam non quæritur hic, quid fieri possit? sed quid fiat? Non negamus, Chamum potuisse salvum fieri, sed, an salvus factus fuerit, merito dubitamus, quoniam de ejus poenitentia ne minima quidem in Scripturis exstant indicia. Quia igitur de salute alicujus hominis non est judicandum ex gravitate & levitate peccatorum, sed ex poenitentia, commissa peccata insequente; mirum haud est, quod sæpe quis damnatur, qui mitius peccavit, cum e contra salutem consequatur, qui graviora commisit. Ita e. g. de Petro pronunciant aliqui, gravius eum lapsum esse ipsomet Juda. Vid. DD. JO. FECHTII *Philocal. S. p. 74.* Quia vero hic desperabundus sese suspendit, ille poenitentiam egit, prior damnatus, posterior salvatus est. Hæc quidem alieni fori sunt: potest tamen ex iis de adductis a *Juribus* exemplis judicari.

§. XXIV. Tandem (III.) pluribus agit de *peccatis Typicis*, inter quæ & delictum Chami referendum sit. Sed quamvis non negemus, occurrere in Sacra S. peccata, quæ suo modo & Typica sunt, & dicuntur; ea tamen ita debent esse comparata, ut eorum antitypi in Sacra S. sint enucleati. Id vero de Chami delicto dici nequit: hinc, quæ *Juribus* habet, allusionis potius & accommodationis, quam typi nomen, sustinent. Demus vero, fuisse typicum, non tamen exinde quicquam excusationis consequetur. Nam gravitas peccati æstimanda est ex se & sua indole, non vero ex respectu, quem habet ad antitypum, qui in eo adumbratur. Ipse *Juribus* fratricidium Caini pro typico habet. Nec tamen ideo excusari vel potest,

est, vel debet; nisi velimus dicere ipsum DEUM peccatum voluisse; ut typus esset alterius, quod in N. T. futurum erat. At impium hoc est, & DEUM peccati auctorem facit, quod gentiles quoque sunt detestati.

§. XXV. De *maledictione* (I.) inquit, dictam eandem esse non Chamo, aut toti ejus posteritati, sed tantum Canaan. Verum qui neget *Jurians*, ipsummet quoque Chamum poenis, Canaan inflicto, fuisse punitum? Certe ut eo essent majores, in Canaanem pronunciata maledictio est, quo ipso intelligere poterat, eas secum non esse desituras, sed suos etiam posteros pressuras. Quomodo quæso Chamus puniri magis poterat? Accedit, quod Parentum in liberos amor soleat esse tenerior, quam liberorum in Parentes, ut adeo illi non possint non dolore adfici, cum liberos innocentes sui causa execrationibus, iisque dirissimis, exponi videant. *Plutarchus* δ̄ λυπῶσα, inquit, μᾶλλον ἑτέρα κόλασις ἢ τὰς ἐξ ἑαυτῶν κακὰ πάγοντας δι' αὐτῆς ὁρᾶν. Cur vero in specie Canaan ita fuerit maledictus, hanc Hebræi tradunt rationem: vidisse eum primum avum nudatum, eumque irrississe, ac, re mox ad Chamum delata, primum hujus impietatis auctorem existisse; quam *traditionem fide dignam* vocat *Calixtus ad b. l. pag. 105.* Rivetus existimat, Canaanem fuisse minimum Chami filiorum; hinc, quoniam Parentes teneriore feruntur amore erga minimos filios, in augmentum poenæ cesisse Chamo, quod minimus ejus filius, ob admissum a se facinus, diris illis peteretur. Sed utraque sententia filium *יופת* cum Judæis a *Menasse Ben Israel in Concil. Qu. XX. p. 28. sqq.* citatis de Canaane interpretatur, & quidem sine fundamento, cum idem nemo alius, nisi Chamus, omnium Noachi filiorum natu minimus, sit. Infringi quoque illa ex Chronologia potest. Probabile enim est, quod & Chronologi agnoscunt, Noachum fuisse inebriatum vel eodem, vel sequente, quo ex arca egressus fuit, anno. Ergo tunc temporis Canaan fuit infans, a matris adhuc
pen-

pendens uberibus. Non enim natus
tantum animæ in arca fuerunt conser-
uerint ex *Gen. VII, 7.* patet. Nec
ex arca haud plures dicuntur egressi,
tissime ergo post diluuium demum
adhuc infans, rationis usu destitutus,
dere, & rem ad Parentem deferre
potest, cur Canaan præcise fuerit m-
poris Chamus quidem non nisi uniu-
vero ejus iniquitatem visitare in filio

§. XXVI. Instat (II.) *Noachum*
nem tantum cepisse ea declarandi, quæ
futura Cananæorum expulsionem revel-
achum a Chami delicto occasionem
nihilominus veri nominis imprecatio
postquam evigilavit Noachus, & Ch-
illud in Canaanem carmen pronuncia-
instar causæ ad subsequentem maledi-
Japhetique benedictione iudicium
sic dicta benedictio, ita, vi oppositorum
non potest non & realis esse maledi-
tum futuræ calamitatis denunciatio.

§. XXVII. Hæc potiora sunt, quæ
tera facili notari negotio possunt. *Quæ*
p. 79. inquit, conceptu esse difficile, quæ
racula, potuisset esse malus & impius.
cula, eumque, cum reliquis Aposto-
erat, & tamen hunc suum & Benefact-
tur prodere. Quanta miracula vid-
riis murmurationibus, mox rebellio-
nistrum Mosen, peccabant:

§. XXIX. Judicet nunc B.L. an no-
ob hypothesin dubiam, incertam & f-
crimen? judicet, an non eo ipso inju-
faciat, dum talem ei adfingit personam
de qua ne γρη, an ad meliorem unquam

Adversus Juræum hætenus: quæ
existimem, brevi post

nimi natus est ante diluuium, quoniam octo-
runt conservatæ 1. *Petr. III, 20.* quæ quales
et. Nec natus est tempore diluuii, quoniam
tur egressi, quam ingressi *Gen. IIX, 16.* Tu-
demum natus creditur. At si ita Canaan fuit
destitutus, quomodo avum denudatum irri-
n deferre potuit? Sed & exinde ratio reddi-
e fuerit maledictus, nempe, quia tunc tem-
on nisi unius Canaanis Pater exstitit, DEUS
tare in filio voluit.

L.) *Noachum noluisse maledicere, sed occasio-
larandi, quæ DEUS in ultimo somnio sibi de-
lisione revelarat.* Concedimus quidem, No-
causationem desumpsisse, ipsa tamen maledictio
imprecatio & est, & dici debet. Nam statim
chus, & Chami impietas ipsi innotuit, dirum
a pronuntiavit; adeoque delictum habet sese-
tem maledictionem. Nec incongrue ex Semi-
judicium fieri potest. Sicut enim illa proprie
oppositorum, quæ in Chami profertur filium,
esse maledictio, & imprecatio, non vero tan-
enunciatio.

iora sunt, quæ Juræus protulit, ex quibus ce-
possunt. Quid enim illud probet, quando
difficile, quomodo homo, qui tanta viderat mi-
s & impius. Judas tanta viderat Christi mira-
quis Apostolis, DEI viventis filium confessus
& Benefactorem, & Magistrum, non vereba-
iracula viderant Israelitæ? & tamen mox va-
rox rebellionibus, in DEUM, ejusque Mini-
at:

c B.L. an non Juræus graviter deliquerit, cum
incertam & falsam, Chami voluerit extenuare
eo ipso injuriam piissimo Regi, Melchisedeco,
git personam, quæ non tantum malæ notæ, sed
prem unquam redierit mentem, nobis constat?
ctenus: quæ autem in *Hulfium* dicenda
brevis post tempore explicabo.